

Verlag Energiedag 2 op dinsdag 9 mei 2023 bij Feed Design Lab

Met 30 geïnteresseerden in energiebesparing in de voerfabriek zijn we na de inloop met broodjes om 13 uur gestart. Trudy van Megen opende de dag en na een korte voorstelronde was het woord aan Arie Janssen van Vitelia Voeders. Zijn presentatie met de titel *“Na MJA’s energie efficiëntie koos Vitelia voor ISO 50001”*, gaf een overzicht van het proces en de ervaringen met energiebesparing bij Vitelia Voeders. We hebben allemaal hetzelfde probleem, laten we meer delen hoe dit aan te pakken, was ook zijn mening. De vragen en discussie daarna waren vooral praktisch van aard: Het Innovatieteam geeft meer effect, omdat je multidisciplinair werkt. Met ISO 50001 en een onafhankelijke voorzitter van het Energieteam is er structuur en die zijn beide nodig voor voortgang en resultaat. Steeds wijzigende wet en regelgeving is onderdeel in het kwaliteitssysteem en energiemonitoring wil je niet te veel of te weinig uitvoeren: van belang is om de gemeten data goed te analyseren en daarna te acteren.

De 2^e spreker was Erik Kuiper van For Farmers met zijn presentatie: *“Biogas, go circular”*. Het biogas dat afkomstig is van de mest van 5 melkveebedrijven vlak bij de fabriek in Deventer wordt gebruikt daar gebruikt. Dit proces is circulair, geeft ook minder emissies en minder uitspoeling naar het grondwater, en heeft een maatschappelijk draagvlak! Financieel is het nog niet aantrekkelijk. Als de kwaliteit van het gas naar Groen Gas kan (nu nog erg duur) en in agrarische concentratiegebieden boeren samen een hub kunnen maken, of dit Carbon Credits oplevert is het mogelijk financieel aantrekkelijker. Belangrijk is om dagverse rundermest te gebruiken. Varkensmest is in dit project niet in beeld geweest.

Na een snelle koffiepauze werd door Bert Mannes en Stephan Tollenaar van Van Mourik Group een duo-presentatie gehouden over *“Ervaringen bij diervoerbedrijven met energieconsumptie”*, waarbij ervaring en data-expertise elkaar effectief konden aanvullen. Met uitleg over de opzet van een energiescan en door een uitgebreid voorbeeld te tonen, kwam de discussie vlot op gang. Hier ook weer praktische vragen als wat kost de hard en software om een onderdeel te meten, maar ook dat goed meten de juiste aanpak en kennis vereist.

Het delen van ervaringen van een succesvolle energiebesparende maatregel door deelnemers was vooraf gevraagd. De bijdrage van Voergroep Zuid werd door 2 stagiaires verwoord met behulp van 3 powerpoint sheets. Monitoring samen met de operators levert nu op jaarbasis al een mooie besparing op. Bij Arvesta is met aandacht naar een kleinere energiegebruiker in de fabriek ok al een mooie besparing gerealiseerd. In de discussie bleek dat het inschatten van de O-last beter vervangen kan worden met het echt meten van de O-last, voor betere berekeningen. Bij de AR Groep heeft de monorol na 1 jaar testen geleid tot 15% energiebesparing meten voor BOA en pers. Met gelijke korrelkwaliteit zien ze verbeterde capaciteit en minder slijtage, de investering is natuurlijk wel een

puntje. Vitelia Voeders geeft aan dat het belangrijk is om het personeel meteen mee te nemen in het proces, bewustwording en meedenken is essentieel. Triott geeft aan dat sommige voor de hand liggende acties als zet een machine uit als die even niet gebruikt wordt en optimaliseer je kettingtransport niet overal vanzelfsprekend zijn. Van Aarsen geeft aan dat bij persen de rollen van de pers halen bij rust ook 5% kan opleveren. Het principe van Spilt Grinding kan energie besparen en ook voordeel voor het dier opleveren.

Procestechnoloog Eric Vissers heeft uitgelegd was het Energie-team met deskundigen zou kunnen betekenen voor voerfabrieken.

Daarna heeft iedere deelnemer aangegeven wat ze van deze 2^e Energiedag vonden, welke behoefte aan kennis op dit gebied zij zien en of het E-team een goed idee is. Over het algemeen is het E-team een goed idee, uitbreiding met een fris naar de materie kijkende jongere is welkom. Het delen van informatie is essentieel en dat is voor sommige potentiële gebruikers van het E-team een heikel punt. We zitten wel allemaal in dezelfde boot en energie besparen moeten we ook allemaal!

In een volgende Energiedag is behoefte aan meer praktische ervaringen om te delen, hoe meet je goed, de data die er al is goed gaan analyseren en acties daaruit toepassen. Naast de snelle besparingen ook aandacht voor de volgende grotere stappen in besparing: wat kan er met waterstof; effect niet persen voor de keten. Daar ook meteen water en afvalbesparing meenemen!

Deze 2^e Energiedag wordt positief ervaren, veel ideeën en ervaringen uit de praktijk, netwerken De volgende keer meer tijd voor discussie inplannen. De dag eerder beginnen is dan beter dan aan het einde van de dag uitlopen.